

De la censura al xantatge

Entre el 22 d'abril de 1938 i el 9 d'abril de 1966, en què es va promulgar la Llei Fraga, és a dir, durant vint-i-vuit inacabables anys, la censura de premsa va regnar despòticament sobre l'activitat periodística de l'Estat espanyol. Calia portar prèviament a aprovació governativa tots els textos que es volien publicar en diaris i revistes, que sovint eren retornats amb supressions parcials o ratllats de dalt a baix. Només estaven exemptes d'aquesta obligació les publicacions del Movimiento, les científiques i les editades per l'Església catòlica. L'aliança entre l'espasa i la creu era tan forta que permetia aquesta excepció. Això no eximia, però, aquestes publicacions a passar pel sedàs de la censura *a posteriori*, i a rebre les amonestacions corresponents quan es considerava que s'havien extralimitat.

Una de les moltes revistes de les comarques gironines que s'havien acollit a l'empara de l'Església i s'estalviaven, per això, el peatge de la censura prèvia era *Luz y Guía* de Cassà de la Selva, presentada com a «revista catòlica cassanense» i editada per la parròquia i per l'Acció Catòlica local. En el seu arxiu figuren, entre altres, dos oficis de la Delegación Provincial del Ministerio que, reproduïts aquí, resulten extraordinàriament reveladors dels increïbles criteris repressius que inspiraven la política informativa del franquisme.

Però aquests dos oficis són del 1953, i la revista encara rebria una altra censura, quan l'oficial ja estava abolida i ben abolida. Al marge de la Llei de premsa, va ser sotmesa a la pressió municipal. Ho expliquem aquí mateix.

>> *Exemplar de la revista Luz y Guía de març de 1962.*

El xantatge municipal

L'any 1974, l'últim ajuntament franquista, presidit per Josep M. Mestras, que es va sentir ofès per unes discretíssimes crítiques, va demanar que el rector de la parròquia exercís una supervisió —llegeixi's censura prèvia— sobre els escrits que s'havien de publicar i, com un vulgar xantatgista, va oferir «*apoyo total a la revista en el momento en que vuelva a ser lo que siempre fue*». En aquest cas, la reacció del rector, Josep M. Xutglà, va ser exemplar: «*Incumbe al párroco supervisar todo lo que puede afectar a la fe o a la moral; no así la procedencia o exacta veracidad de las noticias que publica; de ello cuida el director de la revista, en el que tengo depositada toda mi confianza*».

Davant l'oferiment d'ajut o de suport condicionat fet per l'ajuntament, la resposta del rector va ser igualment paradigmàtica: «*Agradezco el apoyo en lo que se merece, pero, sinceramente, no quisiera tener necesidad de tal ayuda oficial*».

La revista parroquial de Cassà de la Selva va ser **amonestada** per la censura franquista i **amençada** per l'últim ajuntament de la dictadura

La censura franquista

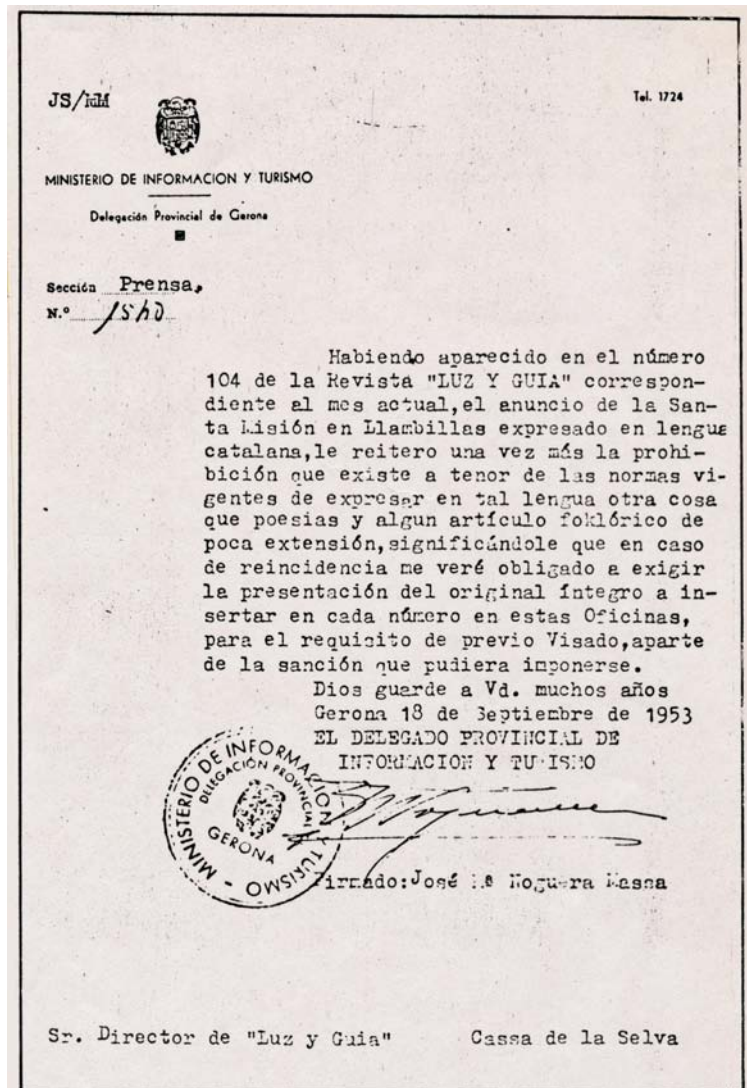
No es podia dir «Guerra Civil»

«Habiendo observado que en el artículo titulado "Catorce rubias" bajo el epígrafe "Vida cassanense", aparece la expresión "guerra civil" en contra de lo dispuesto por la Dirección General de Prensa, que ha establecido la necesidad de que al referirse a tal época se hable siempre de "guerra de liberación" o de "cruzada" (...) Así mismo cúpleme recordarle que está prohibido dar noticias o informaciones de movimientos de tropa (...) dentro de cuya consideración cabe incluir la totalidad del artículo "Catorce rubias" cuya publicación es por esta causa improcedente. Dios guarde a Vd. muchos años. Gerona, 5 de enero de 1953. El Delegado provincial de Información y Turismo, José M. Noguera Massa».

[El títol de l'article al·ludia a catorze automòbils de l'exèrcit del tipus que en aquell temps s'anomenaven "rubias" i que havien passat per Cassà].

En català, poesia i folklore

«Habiendo aparecido en el número 104 de la revista Luz y Guía el anuncio de la Santa Misión en Llambillas expresado en lengua catalana, le reitero una vez más la prohibición que existe a tenor de las normas vigentes de expresar en tal lengua otra cosa que poesías y algún artículo folklórico de poca extensión, significándole que en caso de reincidencia me veré obligado a exigir la presentación del original íntegro a insertar en cada número en estas Oficinas, para el requisito de previo Visado, aparte de la sanción que pudiera imponerse. Dios guarde a Vd. muchos años.

Gerona, 18 de septiembre de 1953.
El Delegado provincial de Información y Turismo, José M. Noguera Massa».

>> Ofici de la Delegació ministerial de 18 de setembre de 1953.

«Habiendo aparecido el anuncio de la Santa Misión en Llambillas **expresado en lengua catalana**, le reitero una vez más la prohibición que existe a tenor de las normas vigentes de expresar en tal lengua otra cosa que poesías y algún artículo folklórico de poca extensión»